

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
 ผู้เขียน นางสาวรุ่งอรุณ คำเป็กเครือ
 ปรึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา)
 อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์อังสนา ธงไชย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยในด้าน 1) บทบาทของเว็บไซต์ห้องสมุด 2) การจัดบริการสารสนเทศ 3) การนำเว็บเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการ 4) องค์ประกอบเว็บไซต์ 5) การจัดทำเว็บไซต์ โดยศึกษาจากเว็บไซต์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย จำนวน 20 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล และ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า เว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีบทบาทสนับสนุนมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ 1) บริการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน 2) ส่งเสริมการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า และวิจัย 3) ประชาสัมพันธ์ห้องสมุด และ 4) ส่งเสริมช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดและผู้ใช้บริการ

ด้านการจัดบริการพบว่าการจัดบริการสารสนเทศออนไลน์ และการแจ้งเกี่ยวกับบริการอื่นๆ ที่มีในห้องสมุด ในส่วนบริการสารสนเทศออนไลน์พบว่าการจัดบริการ คือ บริการยืม-คืนของห้องสมุด บริการอธิบายแนะนำขั้นตอนการใช้บริการ บริการฐานข้อมูล ฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด และทรัพยากรสารสนเทศฉบับเต็ม (หนังสือ วิทยานิพนธ์ และวารสารอิเล็กทรอนิกส์) บริการข่าวสารทันสมัย และ บริการเครือข่ายไร้สาย รองลงมา คือ บริการสอนการใช้ บริการฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการเข้าถึงทางไกล และ บริการนำส่งเอกสาร ตามลำดับ สำหรับบริการสนับสนุนนักวิจัย และ บริการสำหรับผู้พิการพบว่าการจัดให้บริการน้อยมาก

ด้านการนำเว็บเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการบนเว็บไซต์ พบว่าการใช้เครือข่ายทางสังคมมากที่สุด คือ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ส่วนการนำมาใช้ คือ ใช้ในการประชาสัมพันธ์ และการให้บริการ

ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการนำมาใช้น้อย โดยได้นำมาใช้ในเรื่อง บริการแจ้งข้อมูลพื้นฐาน (ที่ตั้ง ห้องสมุด และเวลาในการเปิดให้บริการ) บริการรายการทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด บริการยืม ต่อด้วยตนเอง บริการฐานข้อมูล คำถามที่พบบ่อย การติดต่อห้องสมุด และบริการส่งข้อความสั้น ตามลำดับ

ด้านองค์ประกอบเนื้อหา และการจัดทำเว็บไซต์ พบว่าในด้านองค์ประกอบ มีการให้ข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด คือ ชื่อห้องสมุด วัน-เวลาทำการ ที่อยู่ห้องสมุด หมายเลขโทรศัพท์เพื่อ ติดต่อ และจัดการเชื่อมโยงหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ และ นโยบายของห้องสมุด รายชื่อผู้บริหารคณะกรรมการ ให้ข่าวสารและสารสนเทศ ตามลำดับ ใน ด้านการจัดทำเว็บไซต์พบว่า ห้องสมุดมีเครื่องแม่ข่ายในการจัดทำเว็บไซต์ มีผู้รับผิดชอบในการ จัดทำ 3 คน มีอายุเฉลี่ย 31-40 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัญหาที่พบในการดำเนินการ คือ ขาดการวางแผนงานการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด ไม่มี คณะกรรมการรับผิดชอบดูแลเว็บไซต์ ไม่มีงบประมาณสนับสนุนการการจัดทำ ตามลำดับ ด้าน ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ในส่วนผู้รับผิดชอบ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก โดยปัญหาที่พบ คือ ไม่มีเวลาพอ และปริมาณข้อมูลในการนำเสนอมีมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Analysis of University Library Websites in Thailand
Author	Miss Rumg-arun Khampekruea
Degree	Master of Arts (Information Studies)
Independent Study Advisor	Associated Professor Angsana Thongchai

ABSTRACT

This research is a survey research with the objectives of analyzing university library websites in Thailand in 1) the roles of the library websites, 2) information services, 3) using web technology in the service, 4) website components and 5) preparing a website by studying 20 university library websites. The tools used for data collection were a data recording form and questionnaires. Statistics used were percentage, mean and standard deviation.

The study results showed that university library websites in Thailand had the roles of providing support in four areas as follows: 1) information material service for teaching and learning, 2) enhancing the teaching, learning, study and research, 3) publicizing the libraries and 4) promoting communication channels between the libraries and clients.

In terms of management, it was found that online information services were available and other types of services in the library were announced. The types of online services provided were circulation services, online public access cataloging and full text database services (books, theses and electronic journals), current awareness services and wireless services, followed by instructional services, virtual private networks, including document delivery services. Moreover, the special services for supporting researcher and for disabled students services were considered very little.

Regarding using web technology in providing services on the websites, it was found that social networks were the most popular, Facebook in particular, Twitter for publicizing information and the rest was service provided via mobile phone, which was considered very little. The mobile phone services involved basic information services (library location and service

hours), online public access cataloging, online renewal, database services, frequent asked questions, library contact and short message service.

As for content and website preparation, it was found that some basic data related to the libraries was provided, namely the name of the library, service time, library location/address, telephone number and links into related offices/organizations, followed by objectives and policy of the library, a list of executives and committees, news and information. As for website preparation, the libraries had a server for setting up websites, and there were three personnel whose average age was 31-40 years old, and most held a masters degree in Information Technology. The problems found were a lack of plan for setting up a library website, there was no committee responsible for monitoring the website, and lack of budget for website preparation. Regarding the problems of the people responsible for setting up websites, it was found to be at a high level, especially inadequate time and too large amount of information to be presented.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved